

We kunnen de wereld niet verbeteren, wel iemand's wereld

TEKST WILLEM VREESWIJK | BEELD ANNE VAN DER WEIJDEN

“Sinds mijn vijfde jaar wist ik dat ik dit werk ging doen. Ik was met mijn vader in Marokko en vroeg waarom mensen in lange rijen voor een gebouw stonden. Ik dacht dat het zwervers waren. Mijn vader zei: ‘Het zijn zieke, kansarme mensen die in de rij staan voor het ziekenhuis. Sommige patiënten in Marokko komen nooit aan de beurt’. Hier moest ik later wat aan doen en dit is ook de reden geweest dat ik chirurg ben geworden”, aldus Abdelali Bentohami die in 2010 de Stichting Santé Pour Tous oprichtte en sindsdien met een team van vrijwilligers al 2372 patiënten, veelal kinderen, met een operatie een ander leven heeft gegeven. Een van de vrijwilligers is Nordin Ben Jaber digitaal marketing specialist bij Centraal Beheer Achmea.

Abdelali en Nordin zijn al jaren vrienden en delen de passie om met daadkracht een bijdrage te leveren aan een betere wereld. “Mensen zien vaak heel goed in wat er verkeerd is en wat er verbeterd kan worden, maar met wijzen naar een ander of klagen over zaken die niet goed gaan, bereik je niets”, aldus Abdelali. “Voor mij was het altijd al duidelijk dat ik arme mensen wil helpen. In Marokko is de gezondheidszorg voor weinig mensen toegankelijk. We hebben de afgelopen jaren al heel veel bereikt, maar als je kijkt naar wat daadwerkelijk nog nodig is, dan is het nog lang niet genoeg. Het is echter belangrijk dat je doet wat je kan. Misschien kunnen wij de wereld niet verbeteren, maar we kunnen wel, telkens opnieuw, de wereld van één iemand verbeteren. We hebben bijvoorbeeld tot nu toe zo’n duizend staaroperaties uitgevoerd. Voor duizend mensen betekent dit simpelweg dat ze weer kunnen zien. Vooral in de vele bergachtige streken van Marokko met slechte wegen en paden, betekent dit ongelooflijk veel. Je kunt weer voor jezelf zorgen en bijdragen aan de zorg van anderen en de gemeenschap. Natuurlijk zijn we er nog lang niet. In Marokko, dat zo’n 33 miljoen inwoners telt, zijn bijna één miljoen mensen blind of nagenoeg blind. En bij tachtig procent zou via een eenvoudige operatie het zicht weer hersteld kunnen worden.”

De stichting doet meer dan gratis operaties alleen. Met een team van inmiddels vijftig vrijwilligers richt de stichting zich op het opleiden van lo-

kaal medisch personeel en van vroedvrouwen. “We hebben ons ten doel gesteld de moeder- en kindersterfte in het Marokkaanse Rif-en/of Atlasgebergte te verlagen”, zegt Abdelali. “Centraal staat hierbij het verbeteren van de huidige praktijkvoering middels onderwijs. Wij willen meisjes en vrouwen, die nu de rol van vroedvrouw vervullen, onderwijzen op het gebied van hygiëne en voeding, het verloop van een zwangerschap en het leren herkennen van dreigende complicaties.”

En dat is nodig. Maar liefst twintig procent van de baby’s sterft nog voor het eerste levensjaar en vijf procent van de vrouwen sterft ten gevolge van com-

plicaties van de zwangerschap of van de bevalling. Er zijn verschillende oorzaken aan te wijzen. De bereikbaarheid van ziekenhuizen is in afgelegen gebieden natuurlijk slecht. Daarnaast laten hygiëne en gezonde voeding te wensen over en is er een tekort aan medische middelen en een gebrek aan medische kennis en vaardigheden. “Kennisoverdracht is belangrijk en dit doen we in hun eigen taal. We leren ze volgens vaste protocollen te werken. Dat reduceert de kans dat vroedvrouwen een handelingen vergeten of een kritieke situatie niet herkennen.”

Tevens helpt de stichting onder meer met de aanschaf en onderhoud

“VIA DE WEBSHOP VAN DE SITE KUN JE EEN STAAR- OF HAZENLIPOPERATIE DONEREN”

van medisch materiaal en helpt de stichting met het opzetten van het eerste kinderhartchirurgie centrum van Marokko.

GASTHUIS

De ambities zijn groot. Op het verlanglijst staat in ieder geval de bouw van een Santé Pour Tous-gasthuis. “Onze operaties voeren we uit in de grote steden. Vaak heel arme mensen, die slechts geld hebben voor een enkele reis met de bus, kunnen nergens heen. Een vader komt bijvoorbeeld met zijn kind, dat een hazenlip heeft voor een operatie. Ze hebben dan vele uren in de bus gezeten. Geld voor de terugreis hebben ze niet, laat staan dat ze ergens kunnen overnachten. Ze willen dan voor het ziekenhuis, op straat, wachten tot de operatie plaatsvindt en dat kan een paar dagen duren. Juist kinderen die een operatie moeten ondergaan, hebben warmte en liefde van hun ouders nodig en een veilige plek. We vergoeden wel de reiskosten, maar niet de verblijfkosten. Een gasthuis kan dan zo’n veilige plek zijn voor zieke kinderen en hun ouders. Ook willen we deze gasthuizen toegankelijk maken voor de zwerfkinderen in de steden. Voor een dergelijk project is natuurlijk geld nodig. We krijgen donaties van met name Marok-

Gezondheidszorg in Marokko

Een paar feiten. In Marokko ontbreekt het aan een goed zorgsysteem. Hierdoor hebben veel, met name arme, mensen geen toegang tot adequate gezondheidszorg. Het land telt één ziekenhuis per 760.000 inwoners. Dat is minder dan één achtste van het aantal in Nederland. Slechts één procent van het bruto nationaal product van Marokko wordt besteed aan gezondheidszorg. In Nederland is dat twaalf procent. In Marokko is er één arts op 2500 inwoners, in Nederland is dat er één op 250 inwoners. Veruit de meeste artsen zijn gevestigd in grote steden als Casablanca of Rabat. Voor de arme mensen op het platteland is medische hulp vaak moeilijk bereikbaar. Daar is de situatie dan ook schrijnend te noemen. Plattelandskinderen in Marokko hebben twee keer zoveel kans te sterven voor hun vijfde levensjaar als stadskinderen.

“Het is niet zo dat de gezondheidszorg er niet verbetert. Het aantal medische faculteiten is de laatste jaren uitgebreid, er worden meer artsen opgeleid en het aantal ziekenhuizen neemt toe. Toch zal het nog wel twintig jaar duren eer de gezondheidszorg voor alle Marokkanen enigszins toegankelijk zal zijn. Tot die tijd is er wat mij betreft maar één devies: help waar je kunt helpen. De impact is namelijk immens voor iedereen die we hier kunnen helpen.”

kanen die in Nederland wonen en van mensen die werkzaam zijn in de zorg, maar voor een gasthuis meer nodig.”

Met name op dit vlak hoopt Nordin te kunnen bijdragen. Hij is specialist op het gebied van online marketing en heeft de site gebouwd met een webwinkel waar mensen medische zorg kunnen aanschaffen voor hulpbehoevenden in Marokko. Zo kan via de site een staaroperatie of een hazenlipoperatie

worden ‘gekocht’ of kan een knuffeltje worden aangeschaft voor een patiëntje, kan worden bijgedragen in de medicijn- en/of reiskosten van arme patiënten, enzovoorts. Mede dankzij Nordin heeft Santé Pour Tous nu zo’n 20.000 vrienden op Facebook. Een belangrijke communicatiebron richting donateurs.

“Bij deze stichting voel ik me thuis. Ik heb altijd al een bijdrage willen leveren aan een betere samenleving, altijd al met mijn werk impact willen hebben op de samenleving. Met mijn kennis hoop ik de stichting verder te kunnen helpen, onder meer door meer donateurs te trekken via social media. Nu is het mijn ambitie om bedrijfssponsors te werven zodat we een gasthuis daadwerkelijk kunnen realiseren.”

De verzekeringswereld is nieuw voor Nordin. Tijdens het sollicitatiegesprek ging het vooral over zijn werk voor Santé Pour Tous. “De verzekeringswereld heeft grote impact op de samenleving, financiële instellingen zijn bezig met een transitie en mijn leidinggevende Carla Verwijmeren heeft een heldere, innovatieve visie op het marketingvak. In zo’n omgeving wil ik wel werken en bovendien wordt mijn werk voor de stichting gewaardeerd.”

NORDIN BEN JABER (L) EN ABDELALI BENTOHAMI (R):

“MEER IMPACT OP MENSENLEVENS KUN JE NAUWELIJKS HEBBEN.”

PIJNLIJK

Dit jaar wil Nordin voor het eerst ook zelf met een team mee naar Marokko. “Daar zie ik best tegenop. Het is natuurlijk fantastisch om arme mensen te kunnen helpen, maar het daadwerkelijk van dichtbij meemaken van leed is moeilijk. De stichting is populair in Marokko en zieke mensen komen van heinde en ver naar ons toe in de hoop dat we ze kunnen helpen. Maar er is geen plaats voor iedereen en dus zal je mensen, zieke mensen, ook teleur moeten stellen. Dat lijkt me vreselijk, vooral als het om kinderen gaat. Ook is niet iedereen te genezen. Het lijkt me zwaar om pijn van zo dichtbij te moeten ervaren.”

Ook voor Abdelali is dit nog altijd lastig. “Een paar keer per jaar gaan we met een team een week naar Marokko. Dan opereren we aan één stuk door en zijn we op vrijdag uitgeput. Ons doelstelling is niet om zo veel mogelijk te

opereren, maar zo goed mogelijk. Na zo’n intensieve week is en blijft het lastig om je weer afscheid te nemen. Laatst kwam er op vrijdag een mevrouw met een schildklieraandoening. De schildklier was enorm opgezet. Ze had lang gereisd en je zag aan haar dat ze pijn had. Dan plan je voor je zaterdagochtend alsnog een operatie in.”

Er zijn ook twee hartpatiënten naar Nederland overgevlogen en hier geopereerd. “Het ging om een baby van een paar maanden oud en om een jongen van elf jaar. De operaties zijn geslaagd en ze verkeren inmiddels in blakende gezondheid. We houden contact met deze families en krijgen foto’s van de gezonde kinderen, omringd door hun familie. Hartverwarmend. Ze zeggen weleens dat dergelijke dankbaarheid verslavend werkt en daar lijkt het inderdaad wel op. Het is ook niet moeilijk aan vrijwilligers te komen. Je kiest voor dit beroep om andere mensen te willen

Abdelali Bentohami (38)

Abdelali studeerde geneeskunde aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Nadat hij zijn studie geneeskunde in 2005 afrondde, ging hij werken in het Spaarne Ziekenhuis te Hoofddorp om zich te bekwamen in de chirurgie. Daar deed hij de eerste twee jaar van zijn zesjarige specialisatie tot chirurg. In 2010 richtte hij de stichting Santé Pour Tous op en in 2013 startte hij met Bento Clinic en Bento Aesthetics. Zijn ervaring en kennis zet hij in om zoveel mogelijk armlastige mensen in Marokko met gratis gezondheidszorg te helpen.

Nordin Ben Jaber (33)

Nordin wilde kunstenaar worden en had een voorliefde voor computers. Hij combineerde deze interesses en werd webdesigners. Na de opleiding aan de Academie voor Digitale Communicatie startte hij zijn eigen onderneming. Altijd heeft hij de passie gehad om met zijn werk van betekenis te zijn voor de samenleving. Vandaar dat hij zich aansloot bij de stichting Santé Pour Tous. Sinds een paar maanden werkt hij bij Centraal Beheer Achmea als online marketing specialist.

helpen. Dan is dit vrijwilligerswerk in Marokko wel de krent uit de pap. Meer impact op mensenlevens kun je nauwelijks hebben.”

Je gaat niet zomaar even een weekje opereren in Marokko. Abdelali gaat een paar maanden voor de operatieweek er naar toe. Hij voert dan gesprekken met lokale overheden, met artsen, met medewerkers van ziekenhuizen en plant dan nauwkeurig de week. Inmiddels wordt hij met open armen ontvangen. In Marokko is het succesvolle werk van ‘de Nederlanders’ als een lopend vuurtje rondgegaan. ■